

**25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ**

25 Νοεμβρίου 2021

Μεγάλη έρευνα για την ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών στην Ελλάδα σήμερα

Την έρευνα υλοποίησε το ΕΚΚΕ για λογαριασμό του ΚΕΘΙ κατά το χρονικό διάστημα 2020-2021

Περισσότεροι από 150 επαγγελματίες καταθέτουν τη γνώση, τη γνώμη και την εμπειρία τους...

Περισσότερα από 2.500 δημοσιεύματα του ημερήσιου Τύπου και περισσότερα από 1.083 tweets και 2.576 retweets (ανα)μεταδίδουν αλλά κυρίως σιωπούν...

Ήδη από το 2020, κατά την πρώτη περίοδο της πανδημίας του Covid-19, είχε γίνει ήδη γενικά αντιληπτό από την πολιτεία, την ακαδημαϊκή - ερευνητική κοινότητα και την κοινωνία ότι η βία κατά των γυναικών αποτελούσε τη «σκιάδη πανδημία», κατά το χαρακτηρισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης. Παράλληλα, η διεθνής και εγχώρια βιβλιογραφία και ερευνητική παραγωγή για το φαινόμενο της ενδο-οικογενειακής βίας κατά των γυναικών έχει (ανα)δείξει ότι υπάρχουν σημαντικές κοινωνικές αναπαραστάσεις, πεποιθήσεις και στερεότυπα, που στρεβλώνουν τις πραγματικές διαστάσεις του φαινομένου και δρουν ανασταλτικά στην αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

Το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και εποπτεύεται από την Υφυπουργό για τη Δημογραφική Πολιτική και την Οικογένεια. Το ΚΕΘΙ, έχοντας ήδη αναλάβει τα τελευταία δέκα χρόνια την επιστημονική και την οργανωτική εποπτεία του Δικτύου δομών της Γενικής Γραμματείας για τη Δημογραφική και Οικογενειακή Πολιτική και την Ισότητα των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ) για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και την ευθύνη λειτουργίας των 14 Συμβουλευτικών Κέντρων, τα οποία βρίσκονται στις πρωτεύουσες των 13 Περιφερειών της χώρας, αντιλαμβανόμενο την αναγκαιότητα μιας σε βάθος

εμπειρικής διερεύνησης του θέματος, ανέθεσε σχετική έρευνα στο ΕΚΚΕ η οποία υλοποιήθηκε από το Εργαστήριο Ερευνών για το Φύλο του Ινστιτούτου Πολιτικών Ερευνών (ΙΠΕ) του ΕΚΚΕ.

Το θέμα της έρευνας ήταν οι «Κοινωνικές αναπαραστάσεις Πεποιθήσεις και Στερεότυπα για την Ενδοοικογενειακή βία κατά των Γυναικών στην Ελλάδα». Σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των κοινωνικών αναπαραστάσεων, των πεποιθήσεων και των στερεοτύπων για το φαινόμενο της ενδο-οικογενειακής βίας κατά των γυναικών, μέσα από: α) επαγγελματίες ή/και ομάδες επαγγελματιών που εμπλέκονται στη διαχείριση του φαινομένου, και β) σχετικά δημοσιεύματα του τύπου, έτσι ώστε να αναδειχθούν κρίσιμες παράμετροι που εμποδίζουν την κατανόηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Οι διερευνήσεις του έργου απέδωσαν ένα εξαιρετικά πλούσιο υλικό που αναμένει την κατάλληλη αξιοποίησή του από την πολιτεία. Στην έρευνα συμμετείχαν περισσότεροι από 160 επαγγελματίες συγκεκριμένων φορέων εντός του κύκλου αρμοδιότητας και επαγγελματικής δραστηριοποίησης των οποίων εμπύπτει και η «διαχείριση» ή αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδο-οικογενειακής βίας κατά των γυναικών: Γυναίκες και άνδρες δικαστικοί λειτουργοί, δικηγόροι και αστυνομικοί, γιατροί και νοσηλεύτες, ειδικοί ψυχικής υγείας, επαγγελματίες «δημόσιας φροντίδας», δομών φιλοξενίας, και συμβουλευτικών κέντρων, ειδικοί των ΤΟΜΥ και των κοινωνικών υπηρεσιών Δήμων και των Δομών του Δικτύου της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων κατέθεσαν τη γνώση, τη γνώμη και τις εμπειρίες τους. Ταυτόχρονα εξετάστηκαν περισσότερα από 2.500 φύλλα των εφημερίδων ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, ΤΑ ΝΕΑ, ΤΟ ΒΗΜΑ, ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ, (έντυπη έκδοση), των ηλεκτρονικών εφημερίδων LIFO, (Ηλεκτρονική και έντυπη έκδοση), Athens Voice (Ηλεκτρονική και έντυπη έκδοση), News247, Iefimerida, In.gr. για το χρονικό διάστημα της τελευταίας δεκαετίας (δειγματοληπτικά) και σχετικές εκδοχές του φαινομένου στα ΜΚΔ μέσω της εξέτασης 1.083 tweets και 2.576 retweets για περίπου 4 ημερολογιακούς μήνες.

Συνολικά και συνοπτικά, η έρευνα αποκάλυψε, μέσα από το λόγο των επαγγελματιών, το λόγο των ΜΚΔ και του Ημερήσιου Τύπου όψεις οπισθοδρόμησης στην πορεία των γυναικών προς την ισότητα, την αυτοτέλεια, την αυτονομία, την πρόοδο και την προσωπική ευημερία, προς μια οικογενειακή ζωή ή/και διαπροσωπικές έμφυλες σχέσεις με λιγότερη βία. Ο ρόλος της πατριαρχίας επιβεβαιώνεται και με βάση τα ευρήματα της παρούσας έρευνας ως ο πλέον κρίσιμος παράγοντας επιβεβαιώνοντας τις φεμινιστικές προσεγγίσεις που αποδίδουν έμφαση στις πατριαρχικές δομές της κοινωνίας, οι οποίες ενθαρρύνουν τη βία από τους άνδρες προς τις γυναίκες. Μάλιστα, η ανδρική κυριαρχία αναδεικνύεται και στην εν λόγω έρευνα ως παραδειγματική μορφή της συμβολικής βίας. Η πατριαρχία διατρέχει οριζόντια τις σχετικές προσλήψεις. Η έρευνα κατέδειξε ότι τα στενά συναρτημένα με την πατριαρχία στερεότυπα για το φύλο είναι βαθιά ριζωμένα στη συλλογική συνείδηση και υπαγορεύουν στάσεις, συμπεριφορές και πρακτικές. Όσο και αν προκύπτουν γυναικείοι χαρακτήρες, πρακτικές και συμπεριφορές που διαταράσσουν την ηγεμονική κανονικότητα, δεν μπορούν να διαταράξουν τις κυρίαρχες, κατά βάση, ανδροκεντρικά οριζόμενες έμφυλες νόρμες και οι πατριαρχικές δομές φαίνεται ότι έχουν την ικανότητα είτε να σιγούν, είτε να απορροφούν και να ενσωματώνουν τις όποιες αναλλακτικές αναγνώσεις.

Οι διαδοχικές κρίσεις (οικονομική, ανθρωπιστική και υγειονομική) έπληξαν τις χειραφετητικές πρακτικές εντός και εκτός του οίκου και παρεμπόδισαν την αυτοτελή και ανεξάρτητη έξοδο της γυναίκας από το σπίτι. Η ιστορική υποτέλεια των γυναικών στους άνδρες εμφανίζεται ως ένα κυρίαρχο πλαίσιο που ενθαρρύνει και διαιωνίζει την επικυριαρχία των ανδρών στις γυναίκες ακόμη και σήμερα στη χώρα μας. Οι γυναίκες θεωρείται πως ακόμη κατέχουν λιγότερη κοινωνική δύναμη συγκριτικά με τους άνδρες και συνεκδοχικά κατέχουν λιγότερα μέσα για την αντιμετώπιση της ανδρικής συζυγικής/συντροφικής βίας. Οι άνδρες που φέρουν πατριαρχικές απόψεις εμφανίζονται ως περισσότερο πιθανοί κακοποιητικοί δράστες εναντίον των γυναικών συντρόφων τους, ιδιαίτερα με τη χρήση «εξαναγκαστικών» πρακτικών ελέγχου, που στοχεύουν στην απομόνωση των γυναικών από διάφορα κοινωνικά υποστηρικτικά πλαίσια.

Το χαρακτηριστικό που προβλέπει με μεγαλύτερη ακρίβεια την άσκηση βίας εντός του οικογενειακού πλαισίου είναι η κανονικοποίηση της βίας ως μέσο έκφρασης και ο ενστερνισμός του

προτύπου του άνδρα – κυρίαρχου σε μια ανισότιμη συντροφική σχέση. Ένας από τους βασικότερους παράγοντες που συνδέεται με την χρήση βίας στις σχέσεις μεταξύ συντρόφων είναι η γενικά αποδεκτή ιεραρχική κατανομή των έμφυλων ρόλων, ή αλλιώς οι νόρμες που καθιστούν την κοινωνική θέση των ανδρών ως πλεονεκτικότερη έναντι των γυναικών. Κατά δεύτερο λόγο, σημαντική αναδείχθηκε η παράμετρος της κοινωνικά κατασκευασμένης ενοχοποίησης ή αυτο-ενοχοποίησης του θύματος (*victim blaming*) και της επίσης κοινωνικά κατασκευασμένης ανοχής και προβολής νομιμοποιητικών λόγων δικαιολόγησης ή ανοχής της βίας για το δράστη.

Ως προς τη φαινομενολογία της ενδο-οικογενειακής βίας, καταδεικνύεται η συχνότητα, η συστηματικότητα και η πολυπλοκότητα της κακοποίησης των γυναικών εντός του «οίκου». Από τη μια πλευρά, παρατηρείται μια πληθώρα βίαιων συμπεριφορών (όπως η σωματική βία, ο εξαναγκασμός σε σεξουαλική επαφή, η λεκτική επιθετικότητα, η συναισθηματική και ψυχολογική κακοποίηση, η οικονομική αποστέρηση και κοινωνική απομόνωση). Από την άλλη πλευρά, αυτή η πολυμορφία άσκησης βίας πραγματικά φάνηκε πως αποτελεί ένα μέσο άσκησης κοινωνικού ελέγχου στις γυναίκες με σημαντικές συνέπειες στη σωματική και ψυχική τους υγεία, στην κοινωνική και επαγγελματική τους λειτουργικότητα, αλλά και τη δομικά προσδιορισμένη ενίσχυση των ανισοτήτων και διακρίσεων βάσει φύλου καθώς και στο διαστρεβλωμένο προσδιορισμό του κοινωνικού τους ρόλου κυρίως σε σχέση με την αναπαραγωγική διαδικασία και τη μητρική φροντίδα. Σημαντική ήταν και η ψυχοκοινωνική πρόσληψη του φαινομένου που επικεντρώνεται στους παράγοντες που αφορούν στα ατομικά χαρακτηριστικά και τις συμπεριφορές των δραστών, αλλά και στην κοινωνική δυναμική που διαμορφώνουν τις συμπεριφορές αυτές.

Ως προς τα ατομικά χαρακτηριστικά δραστών και θυμάτων, οι σχετικές προσλήψεις εκφεύγουν των διαπιστώσεων περί χαμηλού κοινωνικο-οικονομικού και εκπαιδευτικού προφίλ δραστών και θυμάτων καθώς κοινή είναι η διαπίστωση ότι η βία δεν γνωρίζει κοινωνικά σύνορα ενώ η οικονομική δυσπραγία αναφέρεται συχνά ως καταλύτης στην άσκηση βίας από τους δράστες και στην ανοχή της βίας από τις γυναίκες θύματα. Ως προς την αιτιολογία όμως της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας μεταξύ των συντρόφων, αναδύθηκαν προσλήψεις που προσιδιάζουν στις ατομικές προσεγγίσεις, κατά τις οποίες η βία ερμηνεύεται βάσει συγκεκριμένων κοινωνιο-δημογραφικών παραγόντων (π.χ. φύλο, καταγωγή, εθνικότητα, θρησκεία, εκπαίδευση, απασχόληση, εισόδημα, κοινωνικοοικονομική θέση, ηλικία κ.λπ.), χαρακτηριστικών της προσωπικότητας, (ενδεικτικά, αυτοεκτίμηση, αυτοέλεγχος, καχυποψία, κτητικότητα κ.ά.), καθώς και θεμάτων που άπτονται της προσωπικής ιστορίας τόσο του δράστη όσο και του θύματος (π.χ. έκθεση στη βία σε μικρή ηλικία, παραβατικότητα, διανοητική ασθένεια, κ.ά.). Στις προσλήψεις αυτές κυρίαρχο είναι το ψυχιατρικό μοντέλο, το οποίο επικεντρώνεται σε παραμέτρους όπως η ψυχοπαθολογική προσωπικότητα, η ψυχική ασθένεια, η χρήση αλκοόλ και άλλων τοξικών ουσιών, η πνευματική διαταραχή, οι διαφορών ειδών μειονεξίες κ.λπ. Ψυχικές διαταραχές όπως π.χ. η διαταραχή προσωπικότητας, και η κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ αποτελούν χαρακτηριστικά που συνδέονται τόσο με την εκδήλωση βίας μέσα στην οικογένεια όσο και με βίωμα κακοποίησης στο παρελθόν. Οι επαγγελματίες φαίνεται να συμφωνούν στο ότι η θυματοποίηση σε νεαρή ηλικία συγκαταλέγεται στους παράγοντες που προβλέπουν με μεγαλύτερη ακρίβεια την εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς στην οικογένεια σε μεγαλύτερη ηλικία. Στη βάση της αντίληψης περί κοινωνικής μάθησης και διαγενεακής μεταφοράς της βίας, βασικό ρόλο στην ερμηνεία της βίαιης συμπεριφοράς υποδεικνύεται πως διαδραματίζουν η οικογένεια και τα γονικά πρότυπα. Ο δράστης μαθαίνει να συμπεριφέρεται βίαια, είτε ως θύμα είτε ως μάρτυρας σκηνών βίας κυρίως στην οικογένεια προέλευσής του. Έτσι, η επιθετικότητα λειτουργεί ως μέσο επίλυσης των συγκρούσεων και ελέγχου της συμπεριφοράς των άλλων, όπως επίσης και ως ηθικός και κοινωνικός δικαιολογητικός μηχανισμός για την καταχρηστική συμπεριφορά του.

Έμφαση επίσης τέθηκε στους κοινωνικούς και δομικούς παράγοντες, όπως είναι οι έμφυλες ανισότητες και ασυμμετρίες, οι πατριαρχικές δομές της κοινωνίας και η άνιση επιβολή δύναμης και εξουσίας. Συχνά αναφέρθηκε ότι οι εκάστοτε κοινωνικοί και πολιτισμικοί παράγοντες και ο τρόπος με τον οποίο αλληλεπιδρούν και διαπλέκονται συμβάλλουν στη γένεση και τη συντήρηση της βίαιης συμπεριφοράς. Στο εν λόγω πεδίο αναδείχθηκαν παράγοντες όπως είναι η ανταποκρισιμότητα του συστήματος απονομής της ποινικής δικαιοσύνης, οι κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες αναφορικά με

τους έμφυλους ρόλους, ο σεξισμός, τα έμφυλα στερεότυπα, οι σχέσεις γονέων-παιδιών, το σύστημα πρόνοιας, οι οικονομικές ανισότητες, η κοινωνική αποδοχή της ενδο-οικογενειακής βίας, η παρουσίαση της βίας στα ΜΜΕ.

Η διά του Τύπου κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας της ενδοοικογενειακής βίας δεν αφήνεται των παραπάνω αναφερόμενων. Όπως διαπιστώνεται κάθε εφημερίδα έχει την δική της οργανωτική δομή και ιδεολογία και με βάση τα οποία προσεγγίζεται η είδηση. Τα δημοσιεύματα σχεδόν πάντα αναφέρονται στην εγκυρότητα των πληροφοριών που παρέχουν, συχνά δε επικαλούνται τη συνδρομή μιας αυθεντίας (συνήθως της αστυνομίας) ή/και ενός/μιας ειδικού, με τεκμηριωμένη γνώση και γνώμη επί του εξεταζόμενου θέματος και η οποία εκφράζεται μέσω μιας συνέντευξης, ενός σχολίου, μιας γραπτής άποψης. Συχνά τα δημοσιεύματα αναπαράγουν επίσημα στατιστικά δεδομένα τα οποία παρατίθενται για να τονίσουν τη σπουδαιότητα του θέματος. Εξάιρεση αποτελούν τα δημοσιεύματα χωρίς κριτική επισκόπηση των συμβάντων και την παρουσιάσή τους ως ειδήσεων εντυπωσιασμού. Τέλος, η θεματολογία όλων των εφημερίδων σχετικά με το θέμα που μας απασχολεί, πηγάζει πράγματι από την κοινωνική πραγματικότητα, από τους ρυθμούς της εποχής, τις ανάγκες, τα τεκταινόμενα της κάθε χρονικής στιγμής. Και είναι ελάχιστα! Ο ελληνικός Τύπος που εξετάστηκε δεν θεωρεί το θέμα ως θέμα βασικής προτεραιότητας. Μια μικρή αλλαγή διαπιστώνεται κατά το έτος 2020 λόγω του «θορύβου» που δημιουργήθηκε από τις σχετικές κυβερνητικές καμπάνιες. Τα σύμβολα και οι στερεοτυπικές απεικονίσεις που προβάλλονται από τα έντυπα που αναλύθηκαν ενδυναμώνουν τις ισχύουσες προκαταλήψεις για το φύλο. Μάλιστα, οι αναπαραστάσεις του γυναικείου φύλου, όπως διαμορφώνονται μέσα από τον κοινωνικό και ιδεολογικό μηχανισμό του Τύπου που εξετάστηκε πράγματι επιδρούν στην αναπαραγωγή και στην δι' αυτής διατήρηση των παραδοσιακών δομών της πατριαρχικής μας κοινωνίας. Επιπρόσθετα, οι διάφορες ρυθμίσεις τόσο σε διεθνές και ευρωπαϊκό όσο και εθνικό επίπεδο δεν έχουν πετύχει να ανατρέψουν τα υφιστάμενα έμφυλα στερεότυπα. Αντίθετα στην πλειοψηφία τους τα δημοσιεύματα παρουσιάζουν τους άνδρες δράστες και τις γυναίκες θύματα με τρόπους που εδραιώνουν την ανισότητα των φύλων.

Όπως διαπιστώθηκε στην πλειονότητά τους τα έντυπα που εξετάστηκαν αναπαράγουν έμφυλα στερεότυπα χωρίς να αναδεικνύουν το ζήτημα της έμφυλης βίας σφαιρικά. Η σωματική βία είναι η κυρίαρχη μορφή βίας που περιγράφεται στην ειδησεογραφία και οι ανθρωποκτονίες αν και καταγράφονται διαφοροποιήσεις μεταξύ διαφορετικών εφημερίδων. Όπως καταδείχθηκε, ο Τύπος τείνει να επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα θέματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας τα οποία στοχεύουν στην ενεργοποίηση συναισθηματικών αντιδράσεων εκ μέρους του αναγνωστικού κοινού ενώ το ζήτημα της αναπαραγωγής σεξιστικών προτύπων αποτελεί μείζον θέμα υπό διερεύνηση. Και στην παρούσα μελέτη καταδείχθηκε το ότι οι ειδήσεις αναπαράγουν ποικιλία προκαταλήψεων που προκαθορίζουν τις πεποιθήσεις των ατόμων για τις γυναίκες. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι σε γενικές γραμμές κατά την υπό διερεύνηση περίοδο ο Τύπος χαρακτηρίζεται από «σιωπή» καθώς ή ειδησεογραφία για το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών στην Ελλάδα είναι πενιχρή με σπάνιες εξάρσεις και κατά κανόνα επεισοδιακή/επεισοδική κάλυψη με έντονα στοιχεία δραματοποίησης. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν αναφορές που ενεργοποιούν το συλλογικό ασυνείδητο προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του φαινομένου ως «έκτακτου», «μη αναμενόμενου» και «σπάνιου». Αυτές οι «ιδιότητες» μετατοπίζουν το φαινόμενο από την κοινωνική πραγματικότητα στη σφαίρα του φαντασιακού, ή διαφορετικά, από το ρεαλιστικό στο μεταφυσικό. Έτσι, μέσα από συχνές επικλήσεις στο θείο ή στον μύθο το φαινόμενο «εξορκίζεται» ή/και «εξοστρακίζεται» από την τρέχουσα κοινωνική πραγματικότητα, ως «εξωκόσμιο» ή «εξωπραγματικό».

Η έρευνα στο σύνολό της κατέδειξε τρόπους και μηχανισμούς συγκάλυψης - κυρίως μέσω της σιωπής - όψεων του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών στην Ελλάδα σήμερα. Κατέδειξε επίσης διαδικασίες και μηχανισμούς παραγωγής και αναπαραγωγής σχετικών μύθων που σχετίζονται με δράστες και θύματα, τόπους και χώρους εμφάνισης και διαιώνισης του φαινομένου αλλά και το πλέγμα παραστάσεων, αναπαραστάσεων, πεποιθήσεων και στερεοτύπων που περιβάλλουν το φαινόμενο και παρεμποδίζουν την αποτελεσματική αντιμετώπιση ή/και διαχείρισή του.

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα δημοσιοποιηθούν σε

Ημερίδα που συνδιοργανώνουν το ΚΕΘΙ και το ΕΚΚΕ

με τη συμμετοχή των αρμοδίων Πολιτικών και Διοικητικών Αρχών, Επαγγελματιών του πεδίου και των Ερευνητριών του έργου.

**Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά
την Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021
και ώρες 10:30-17:00.**

Η πρόσβαση θα διευκολυνθεί για κάθε ενδιαφερόμενο/νη με σχετική προσεχή πρόσκληση και τη δημοσιοποίηση του προγράμματος της εκδήλωσης.

Η Ταυτότητα της Έρευνας:

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα Σεπτέμβρης 2020 – Απρίλιος 2021

Το έργο υλοποιήθηκε με τη συμμετοχή των παρακάτω:
Ιωάννα Τσίγκανου (επιστημονικά υπεύθυνη).

Μέλη της ερευνητικής ομάδας: Βαρουξή Χριστίνα, Βεζυργιάννη Κατερίνα, Θανοπούλου Μαρία, Κατωπόδη Χρυσούλα, Κονδύλη Δήμητρα, Σάββα Κατερίνα, Σπυροπούλου Ναταλία, Στρατουδάκη Χαρά, Φραγκίσκου Αμαλία, Χατζηγιάννη Ανδρομάχη.

Εξωτερικοί/κές Συνεργάτες /τιδες: Αχείμαστου Αικατερίνη, Δασκαλάκη Άννα, Κάββουρα Θωμαίς, Καλαμπαλίκη Δήμητρα, Κιντή Ρόη, Κούρου Ιωάννα, Κουτσιούμπα Ελευθερία, Κυπριώτη Κωνσταντίνα, Μπότσου Χριστίνα, Ταμπάκη Αφροδίτη, Φρονίμου Έμμου.